

Protokoll fra Komiteen for internasjonale spørsmål KISP, under Mellomkirkelig råd for Den norske kirke

Digitalt møte mandag 10. november 2025 10.00-12.30

Til stede: Pål Kristian Balstad, Tuva Krogh Widskjold, Elin Finnseth Sæverås (NKR), Robert Mood Johan Hermstad Reinertsen, Nora Antonsen, Tina R Våje, Olav Rune Ertzeid.

Meldt forfall: Amanda Anwar og Lovisa Mienna Sjöberg

Fra sekretariatet: Einar Tjelle (sekretær) og Wenche Fladen Nervold

KISP 20/25 Innkalling og dagsorden

Vedtak: Innkalling og dagsorden ble godkjent

KISP 21/25 Protokoll fra sist møte i KISP

Vedtak: Protokollen fra forrige møte ble godkjent

KISP 22/25 Krigen og freden

KISP fulgte opp hovedsaken fra i august om krig og fred, med følgende elementer:

- **Innledning fra og samtale med Rodny Said, prest i Redeemer Church, Jerusalem, ELCJHL**, med vekt på ungdoms situasjon i Palestina og spesifikt i kirka.
- **Gjennomgang og ferdigstillelse av notat om krig, fred og kirke fra skrivegruppa.**
- Og innspill til forslaget til en **kortere uttalelse** (basert på denne) fra Mellomkirkelig råd.
- Innspill til planer for **fredsseminar** på Nobels fredssenter 25.11, under MKR-møtet da.
- Til å *opplyse samtalen* var også vedlagt:
 - i Nora Antonsens innlegg på LVFs konferanse for ungdom i Paris (vedlagt)
 - ii St. Egidios fredskonferanse i Roma: [ROME 2025 | COMMUNITY OF SANT'EGIDIO](#)
 - hvor preses Olav Fykse Tveit var blant talerne
 - iii Rapport fra reise til Ukraina (vedlagt)

Innspill på notatet om krig og fred

I hovedsak ble det gitt god tilbakemelding på notatet, nyttig som et grunnlagsnotat. Komiteen gav flere innspill på både innhold og form. Disse tas med i skrivegruppas endelige ferdigstillelse av notatet. Notatet sees på som KISP sin tekst.

Besøk fra Jerusalem ELCJHL, Rodny Said,

Rodny Said la vekt på ungdommers rolle. Mange unge palestinere, også i kirka, flytter ut. Den vanskelige politiske situasjonen og mangel på jobbmuligheter er en grunnårsak. Ledertrening er viktig. Ungdommer er veldig engasjerte, kirken er deres liv, og i deres liv. Ungdom er viktig i fredsbygging.

Vedtak:

1. KISP takket for godt arbeid med notatet om krig og fred og godkjenner teksten, med de innspill som kom i møtet. Skrivegruppa får fullmakt til å ferdigstille «fredsteksten».
2. KISP foreslår en kortere uttalelse til (fra) Mellomkirkelig råd 25-26.11 basert på denne teksten, og gav i hovedsak sin tilslutning til skissen som forelå.
3. KISP takker prest i ELCJHL Rodny Said for innledning i møte, og merker seg særlig ungdommers behov og viktighet i fred og forsoningsarbeid.
4. KISP takker for arbeidet med fredsseminaret på Nobelsenteret 25.11 og gav tilslutning til profilen.

KISP 23/25 Klima- og naturkrisen (sidesak)

Samme dag som KISP hadde sitt møte startet FNs klimatoppmøte COP30 i Belem, Brasil. Mellomkirkelig råd er medlem av Forum for utvikling og miljø og er med på et felles posisjonsnotat som kan leses her: [ForUMs politiske posisjonsnotat for COP30](#). Generalsekretær er med i en interreligiøs delegasjon gjennom STL som deltar siste uka av COP30, og redegjorde kort for status og viktige temaer i møtet.

Bispemøtet har ytret ønske om å sette klima/natur på dagsorden på sitt møte i februar. KISP kom med innspill til dette i møtet:

- Klimafinansieringsmålet til Norge, er ikke tilstrekkelig og må ikke gå på bekostning av bistandsmidler (jfr KNs linje her)
- Utslipp kan med fordel sees gjennom «Forbukslinsa» (fair consumption space),
- Mye må til for å få til livsstilsendringer i tråd med 1,5 graders målet og at alle lever i «fair consumption space», se <https://hotorcool.org/publications/a-climate-for-sufficiency-1-5-degree-lifestyles-report/>
- Klimadommen og «juridiske verktøy» kan også linkes til
- Biskopene kan både utfordre mer i det offentlige og lokalt til menigheter gjennom f.eks visitas
- Biskopene må tørre å snakke om fossil energi
<https://media.wwf.no/assets/attachments/21-myter-om-olje-og-gass.pdf>
- Engasjement til Den norske kirke og biskopene må se engasjementet også i en økumenisk og internasjonal kontekst med *KVs ti-år for klimahandling* som ramme og mulighet.
- En viktig sammenheng i dag er at konsekvenser av klimaendringer fører til krig og konflikt
- Symbolhandlinger bør vurderes.

Forslag til vedtak:

1. KISP ønsker lykke til med klimatoppmøtet COP30

2. Sekretariatet tar med innspillene til en mulig sak om klima/natur i Bispemøtet i februar 2026. Arbeidsgruppa på klima/natur involveres i dette i samråd med sekretariatet.

KISP 24/25 Orienteringssaker

1. Protokoll fra Ungdommens kirkemøte, se relevante saker: [Protokoll Ungdommens Kirkemøte 03.-06.10.2025](#)
2. Status for podcast-prosjektet
3. Global uke med fokus på menneskehandel og moderne slaveri, se mer på www.globaluke.no

Forslag til vedtak:

1. KISP tok sakene til orientering.

KISP 25/25 Neste møte

Det lages en doodle for neste møtet, ventelig i mars 2026